

IVJS infokiri september 2022

Toimunud tegevused:

17.09 – Huntlooci koolitus

18.09 – Laskevõistlus - Aru kult

19.09 – IVJS juhatuse koosolek

Eelseisvad tegevused:

17.10 – IVJS juhatuse koosolek

21.10 – IVJS ühisjaht Maidlas

1. Põtrade valiklaskmise soovitused

Alanud 2022. põdrajahihooajal on paslik meelde tuletada soovitusi põtrade küttimiseks.

Eesti Jahimeeste Selts (EJS) ja Keskkonnaagentuuri ulukiseire osakond (KAUR) on kinnitanud põtrade valiklaskmise soovitused, mida jahimeestel järgida. Põdrajaht algab 15. septembril ja kestab 15. detsembrini.

EJSi juhatus on kinnitanud KAURI välja töötatud ja soovitatud teadmispõhise põtrade küttimise juhendi, kus on rõhuasetus soolisele- ja vanuselisele struktuursele küttimisele, mis tagab põdra elujõulise populatsiooni säilimise ja jätkusuutliku jahinduse.

Põtrade küttimisel tuleb arvestada järelkasvuga

Küttimise korraldamise pearõhk ei pea olema sellel, kui palju põtru kütitakse, vaid kas neid jääb järele parajal tihedusel ja tasakaalukas struktuuris. Pikaajalise kogemuse põhjal ei tulene sellisel juhul kahjustused ja ohjamisvead mitte tihedusest, vaid vigasest hinnangust arvukusele, mis omakorda annab vigase hinnangu küttimise vajadusele ja küttimise korraldusele. Selliste juhtumite vältimiseks on esmatähtis teadmine põdra mõju kohta jahipiirkonnas ja jahihühenduste vaheline koostöö.

Täiskasvanud põtrade osakaalu küttemiskvoodis ei ole soovitatav tõsta üle 70%, ka vasikate nappuse korral, pigem tasuks sellistes piirkondades küttemismahtu vähendada.

Põdralehmadest on eeliskütitavad (valdavalt noored) vasikata lehmad, pesakonda küttes tuleks lehm jätta küttemata või kütida viimasena. Kaksikutega pesakondi tuleks kütida mõõdutundega, nt üks vasikas kahest või kolmest. Mõlemad sugupooled ja kõik salgad omavad nii põdraasurkonnas kui ka teiste ulukiliikide asurkondades võrdset tähtsust.

Piik- ja harksarvedega pulle on soovitatav kütida kuni 75%, keskmisi 20–25%, aga vanemaid ja täiskühvelsarvedega pulle (kelle sarve kühvliosa moodustab kummagi sarvelaba valendikust enam kui poole) pigem hoida või kütida erandina ja mitte üle 5% pullidest.

Täiskühvelsarvi kandvate pullide küttemisest, olenemata sarvede suurusest, tasub pigem hoida, eesmärgiga meie põdraasurkonna looduslähedust suurendada.

Kuna kühvelsarved omavad kõrget trofeeväärtust, kipub neid kandvate isasloomade osakaal intensiivse küttemissurve all olevates Euroopa põdrapiirkondades pidevalt vähenema.

Praeguste ja tulevaste võimalike dominantsete pullide, kes on suurema kehamõõtme ja parema sarvekasvuga, sh kühvelsarvedega pullid, küttemisest hoidumine annaks neile võimaluse elada vähemalt 7–8 aastat, jätta endast 3–5 põlvkonda järglasi ning näidata sarvekasvu täit potentsiaali.

Tuleb arvestada ka soolist struktuuri

Küttemiseelistus võiks kehtida kõige kehvemate sarvede kandjate suhtes, kelleks on kehva konditsiooni tõttu välja arenemata või silmnähtavalt asümmeetriliste sarvede kandjad (v.a jooksuajal vigastatud) olenemata vanusest. Samuti on eelistatud mullikaeast välja kasvanud 1–2-haruste sarvede kandjad. Igati õigustatud on jätta alles suuremate kehamõõtmetega isendeid, kuna nende puhul on eeldused kasvatada suuremaid ja sümmeetrilisi sarvi ning tuua ilmale tugevamaid järglasi.

Mõttekas on mõlema soorühma küttemisega mitte liialdada ning säästa dominantseid isendeid.

Asurkonna soolist struktuuri laiemate alade keskmisena on mõistlik hoida vahemikus 1,2–1,5 lehma pulli kohta. Sel moel soodustame soolis-vanuselise asustusstruktuuri püsimist, sugulise valiku toimimist ning geneetilise mitmekesisuse ja keskkonna stressoritele vastupanuvõime püsimist. Kui aga põdralehmade osakaal asurkonnas on kõrgem, aga tihedus madal, suureneb võimalus, et pääsevad „löögile” liiga noored pullid, jooksuage jääb venima ning osa põdralehmadest jääb viljastamata või saab viljastatud alles kujunemisjärgus infantiilsete pullide poolt või tavapärasest hiljem.

Mõõdukas sooline struktuur jahipiirkondades soodustab inna ja poegimise sobivaimale ajale sattumist, järglaskonna kõrgemat elumust, ühtlasemat soojaotumust, parema talvitumiskonditsiooni saavutamist ja poegimist parimal ajal. Lisaks on mõõduka põdralehmade ülekaaluga asurkond parema juurdekasvu tõttu nii kiskluse kui küttime mõju suhtes paremini turvatud.

Küttides (dominantse) põdrapulli oktoobris, on tema panus järgneva põlvkonna tootjana tunduvalt tõenäolisem ja küttime kahjulikkus populatsioonile väiksem, pullide suurem arv ning konkurents jooksuajal kasulik.

EJSi soovitused põtrade valiklaskmisel:

- **Küttime korraldamisel peab pearõhk olema mitte niivõrd sellel, kui palju neid kütitakse vaid sellel, kas neid jääb jahimaale parajal tihedusel ning soolis-vanuselises struktuuris.** Kahjustused ja ohjamisvead ei tulene mitte niivõrd asustustihedusest, vaid vigasest hinnangust arvukusele, millest tuleneb vigane hinnang küttime vajadusele ja valesti korraldatud küttime. Selliste juhtumite vältimisel on esmatähtis põdra mõju teadmine jahipiirkonniti ja jahiühenduste koostöö.
- **Täiskasvanud loomade osakaalu küttime mahus ei ole soovitatav tõsta üle 70% ka vasikate nappuse korral ning pigem tasuks sellistes jahipiirkondades kogu küttime mahtu vähendada.** Põdralehmadest on eeliskütitavad (valdavalt noored) vasikata lehmad. Pesakonda küttime jäägu lehm alles või kütitagu viimasena. Mitmikutega pesakondi kütitagu mõõdutundega, näiteks üks vasikas kahest. Mõlemad sugupooled ja kõik vanusegrupid omavad nii põdraasurkonnas kui ka teiste ulukiliikide asurkondades võrdset tähtsust. Piik- ja harksarvedega pulle on soovitatav küttime kuni 75%, keskmisi 20–25%, vanemaid ja täiskühvelsarvedega

- pulli (kelle sarve kühvliosa moodustab kummagi sarvelaba valendikust enam kui poole) pigem hoida või küttida erandina ja mitte üle 5% pullidest.
- **Täiskühvelsarvi kandvate pullide küttemisest, olenemata sarvede suurusest, tasub hoiduda, eesmärgiga meie põdraasurkonna looduslähedust suurendada.** Kuna kühvelsarved omavad kõrget trofeeväärtust, kipub neid kandvate isasloomade osakaal intensiivse küttemissurve all olevates Euroopa põdrapiirkondades pidevalt vähenema. Praeguste ja tulevaste võimalike dominantsete pullide – suuremate kehamõõtmega ja parema sarvekasvuga, sh kühvelsarvedega pullide küttemiseks hoidumine annaks neile võimaluse elada vähemalt 7–8 aastat, jätta endast 3–5 põlvkonda järglasi ning näidata sarvekasvu täit potentsiaali.
 - **Küttemiseelistus võiks kehtida kõige kehvemate sarvekandjate suhtes, kelleks on kehva konditsiooni tõttu välja arenemata või silmnähtavalt asümmeetriliste (välja arvatud jooksuajal vigastatud) sarvede kandjad olenemata vanusest, samuti ka mullikaeast välja kasvanud 1–2-haruliste sarvede kandjad.** Igati õigustatud on jätta alles suuremate kehamõõtmega isendeid, kuna nende puhul on pullidel eeldused kasvatada võimsamaid sarvi ning lehmadel tuua ilmale tugevamaid järglasi.
 - **Mõttekas on mõlema soorühma küttemisega mitte liialdada, ning säästa dominantseid isendeid.** Asurkonna soolist struktuuri laiemate alade keskmisena on mõistlik hoida vahemikus 1,2–1,5 lehma pulli kohta. Sel moel soodustame soolis-vanuselise struktuuri püsivust, sugulise valiku toimimist ning geneetilise mitmekesisuse ja keskkonna stressoritele vastupanuvõime püsivust. Kui aga põdralehmade osakaal asurkonnas on kõrgem, suureneb võimalus, et paljunema pääsevad liiga noored pullid. Pullide puudusel jääb jooksuage venima, osa põdralehmadest jääb partnerit leidmata viljastamata või saavad viljastatud alles kujunemisjärgus pullide poolt tavapärasest hiljem.
 - **Mõõdukas sooline struktuur jahipiirkondades soodustab inna ja poegimise sobivaimale ajale sattumist, järglaskonna kõrgemat elumust, ühtlasemat soojaotumust ning parema talvitumiskonditsiooni saavutamist.** Lisaks on mõõduka põdralehmade ülekaaluga asurkond parema juurdekasvu tõttu nii kiskluse kui küttemise mõju suhtes paremini turvatud.
 - **Küttes (dominantse) põdrapulli oktoobris, on tema panus järglaste tootjana tunduvalt tõenäolisem ja küttemise kahjulikkus populatsioonile väiksem, aga pullide suurem arv ja konkurents jooksuajal kasulik.**
 - **Ei ole mõistlik küttida põtru hilisemal ajal, kui pullid on sarved heitnud.**

2. IVJS ühisjaht Maidlas 21.10.2022

HEA JAHIMEES!
OLED OODATUD MTÜ IDA-VIRUMAA JAHIMEESTE SELTSI ÜHISJAHILE

📍 **MAIDLA JAHIMAADEL**
📅 **21.10.2022 ALGUSEGA KELL 09.00**

Jahile on oodatud MTÜ Ida-Viru Jahimeeste selts Juhatus, Revisjonikomisjon, Jahtkondade esimehed, Ida-Virumaa jahinaised, vabariiklikul kokkutulekul osalejad ja kõik kes tunnevad, et on panustanud Ida-Virumaa jahinduse arengusse.

Vajalik eelnev registreerumine kuni 10.10.2022 ida.viruj@ gmail.com / +372 522 5905

3. Soolatud nahad müügiks

Soolatud hirve – ja põdranahkade kokkuost jätkub ka sellel jahihooajal.

Hinnad: Täiskasvanud põdra nahk 16.50; põdravasika nahk 8.50; punahirve nahk 4.50.
Soolamiseks kasutatud sool tasutakse eraldi.

Nahkade kokkuostu korraldab 2023 aasta veebruaris Andres Lillemäe tel.5651625 / andres@ejs.ee.

4. Tähelepanu jahiohutusele!

Oktoobrikuuga algab sügisene ühisjahihooaeg ja on õige aeg meelde tuletada ohutustehnikat ühisjahil.

Meie seaduseandja on pidanud ohutustehnikat nii tähtsaks, et iga ühisjaht algab sellealase jahijuhataja selgitusega. Kordamine on tarkuse ema ja seega tuleb jahialguse instrueerimisse suhtuda piisava tähelepanuga. Jahijuhatajatele meeldetuletuseks, et jahiohutusnõuete selgitamine on äärmiselt oluline, et hoida ära õnnetusi. Lisaks üldiste nõuete kordamisele on võimalus selgitada ka konkreetse jahipäeva ajude läbiviimist ja võimalikku ohutuse alast spetsiifikat, mis tuleneb maastiku, ilmastiku, sotsiaalsest või muust eripärast.

Jahiohutustehnika nõuded on verega kirjutatud read. Need on põlvkondade kogemused, millega peab arvestama. Inimese elu ja tervis on kõige kallim vara, mis meil on ja ka kõige põnevam jaht ega huvitavam trofee ei kaalu seda üles. Jahitulirelv on kõrgendatud ohu allikas, mis võimaldab küttida elusloodust ja seda peab iga kütt meeles pidama.

Õpi oma relva tundma

Eesti rahva vanasõna kõlab, et harjavarrestki võib pauk tulla. Seetõttu peame igasugust relva käsitlema kui laetud relva. Oma relva tundma õppimiseks on parim viis külastada regulaarselt lasketiiru. Lasketreeningule tehtud kulutused on meie parim investeering turvalisusesse. Paranevad laskeoskused ja seega ka jahi tulemuslikkus. Kõigil jahimeestel, kes osalevad ühisjahil jahirelvaga, on vajalik enne oma relv üle kontrollida ja nn „peale lasta”.

Siis, kui saame öelda, et tunneme oma relva (relvi) nagu oma viit sõrme, on eesmärk saavutatud. Selle poole on vaja püüelda. Lisaks relvale on vaja sõbraks saada ka laskemoonaga. See ei ole mitte vähem olulisem kui relv ise, vahel isegi olulisem. Nii relva kui laskemoona osas on tark tegu pidada nõu ekspertidega.

Lasu sooritamisel looduses tuleb alati meeles pidada, et kuul lendab kaugemale kui meie näeme. Oluline on keskenduda mitte ainult sihtmärgile vaid ka sellele, mis jääb selle taha ja lähedusse. Kui on vähegi kahtlust, et lask ei ole turvaline, on targem lask sooritamata jätta.

Iga jahist osavõtva jahimehe kohus on juhtida kaaslaste tähelepanu jahiohutuse alastele puudustele. See ei ole häbiasi vaid võib päästa elusid.

Levinud rikkumised

Jahiohutuse nõuete täitmise üle teostab järelevalvet Keskkonnaamet.

Eelmisel aastal alustas Keskkonnaamet jahiseaduse alusel 143 väärteomenetlust. Levinuim rikkumine oli jahipidamine ilma kehtiva jahipidamisõiguse tasuta. See kohustus kipub jahimeestel ikka ununema. Jahipidamisõiguse tasu saab maksta ning makse kehtivust kontrollida jahiluba.ee.

Jahirelvadega seotud rikkumised olid Keskkonnaameti sõnul sama levinud kui ilma jahipidamisõiguse tasu makseta jahipidamine. 28 juhtumil avastati transpordivahendis laetud jahirelv, millel oli kas padruneid rauas, padruneid relvale kinnitatud salves või mõlemas. Jahieeskirja § 7 lg 2 ja 3 järgi peab transpordivahendis jahirelv olema laadimata ning püssikotis või kabuuris, välja arvatud jahipidamisel paadist ning vahetult enne lasu sooritamist metsseajahil seisva mootoriga mootor- või maastikusõidukist.

Laadimata jahirelvaks loetakse relva, millel ei ole padruneid rauas ega relvale kinnitatud salves. Kõige sagedamini oligi laetud relv pandud autosse kiiruga ühisjahil laskekohtade vahetamisel või individuaaljahil ringi sõites. Jahimehe enda ja kõrvalseisjate vaates on tegu kõige ohtlikuma rikkumisega, millele Keskkonnaamet jahikontrollides suurt tähelepanu pöörab. Õnneks möödus 2021. aasta ilma suuremate jahiõnnetusteta.

Jahiohutuse rikkumiste alla liigitusid ka olukorrad, kui jahti peeti hoonetele liiga lähedal või jäeti jahirelv järelevalveta teistele isikutele kättesaadavasse kohta. Individuaaljahil tuli ette olukordi, kui jahirelva transporditi autos ilma kotita näiteks istmete vahel. Ilma kotita võib laadimata jahirelva panna autosse vaid ühisjahil laskekohtade vahetamisel.

Jahiloata jahipidamine avastati 23 korral ja keeluajal jahipidamine seitsmel korral. Sageli oli tegu uluki küttimisega olukorras, kus puudus jahiluba või polnud vastava uluki jahiaeg. Sellisel juhul tekkis rikkumisega keskkonnale kahju, mida määrati vähemalt 26 juhtumil. Jahiloata jahipidamise alla liigituvad ka olukorrad, kui jahimees peab jahipiirkonnas jahti, kuid ei oma vastava piirkonna kehtivat jahiluba.

Jahipidamisel keelatud silmuste, taldrikraudade ja poolautomaatsel relval üle kahe padruni mahutava salve kasutamine fikseeriti 18 juhul. Poolautomaatsel relval võib kasutada kuni kahte padrunit mahutavat salve, lisaks võib üks padrun olla rauas ehk jahiseadus näeb ette võimaluse poolautomaatselt relvast lasta järjest kuni kolm lasku. Silmused ja taldrikraudad on keelatud vahendid ja nende avastamisel Keskkonnaamet alustab alati väärteomenetlust ning võtab vahendid hoiule.

Jahipidamise dokumentidega oli probleeme 13 korral. Jahti suurulukile peeti laskekatsetunnistusega kuuel korral ja ühel juhul pidas jahimees jahti aegunud jahitunnistusega. Mõlemad rikkumised on kergesti välditavad, sest iga jahimees saab oma jahipidamise dokumentide kehtivuse mugavalt JAHISE või METSISE andmebaasist üle kontrollida. Mõned rikkumised olid seotud jahilubade väljastamise ja tagastamisega ning jahiloale õigeaegse märke tegemata jätmisega. Muud jahipidamisele esitatud nõuete rikkumised olid jahipidamine keelatud kohas või keelatud ajal. Osade rikkumiste puhul oli ühe teoga astunud üle mitmest jahiseaduse nõudest, näiteks peeti jahti ilma kehtiva suuruluki laskekatsetunnistuse ja jahipidamisõiguse tasuta. Sellisel juhul läheb kirja kahest rikkumisest rangem, mida arvestati karistuse määramisel.

EJS peatab jahitunnistuse kehtivuse

Keskkonnaamet edastab jõustunud karistustest info Eesti Jahimeeste Seltsile, kelle pädevuses on otsustada jahiseaduse nõudeid rikkunud jahimehe jahitunnistuse kehtivuse peatamine. Jahitunnistuse peatamise ettepaneku esitame raskemate rikkumiste, nagu jahiohutuse nõuete rikkumise või jahiloata jahipidamise puhul. EJS on jahitunnistuse kehtivuse peatanud paarist kuust kuni kolme aastani.

2022. aastal jätkab Keskkonnaamet jahikontrollide läbiviimisel jahiohutuse nõuete täitmise kontrollimist. Lisaks sarnaselt viimastele aastatele korraldatakse aeg-ajalt suuremaid jahijärelevalve reide, kui ühte maakonda tulevad korraga kontrollima inspektorid üle Eesti.

Jahiõnnetused juhtuvad nagu ikka ebasoodsate asjade kokkulangemisel. Osa asju on sellised, mida meie ei saa muuta. Nende üle meil pole vaja muretseda, pigem olla ettevaatlik ja arvestav. Teatud olud on aga meie võimuses muuta. Kui me igaüks teeme kõik meist oleneva ja anname endast parima, siis see ongi piisav, et õnnetused ei juhtuks. Seetõttu on eranditult meie kõigi panus oluline.

Turvalist ühisjahti ja kivi kotti!

5. Ida-Virumaal karude kütamise limiit täidetud!

Karude kütamine Ida-Viru

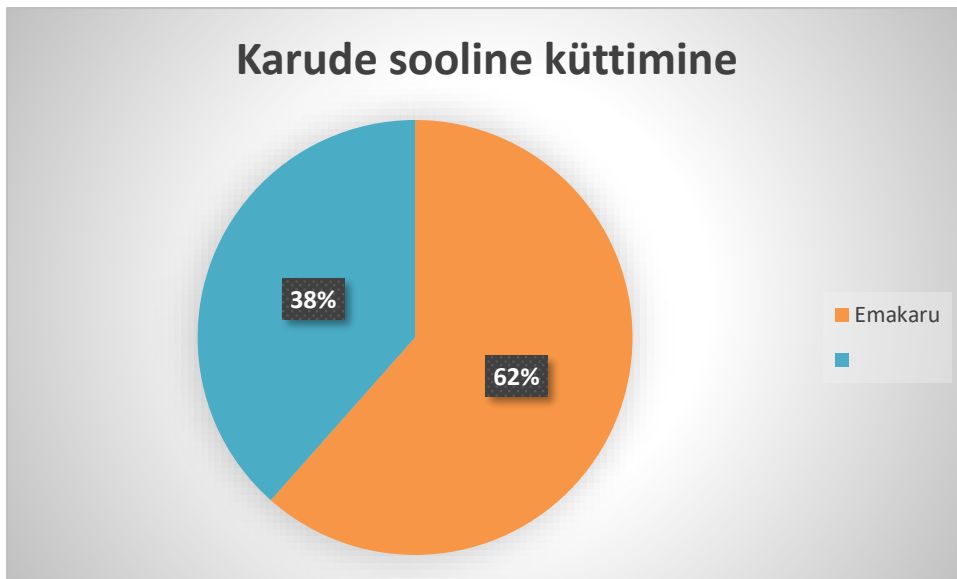
Jahtkond	kvoot	kütitud
	13	13
Alajõe		
Anguse		1
Auvere		
Avinurme		
Kauksi		1
Kiikla		1
Kivinõmme		1
Kiviõli		1
Kohtla-Nõmme		
Kuremäe		1
Kurtna		1
Lohusuu		
Majdla		
Mäetaguse		1
Narva		
Ontika		
Oonurme		1
Permisküla		1
Remniku		
Sillamäe		
Tamme		1
Tudulinna		1
Vaivara		1
Valka		

Väike statistika ka juurde.

Jahtkond	Sugu	Kaal	Vanus
Kurtna	Ema	140	4
Mäetaguse	Ema	110	3,5
Anguse	Isa	66	3
Kuremäe	Ema	160	4
Oonurme	Isa	160	6
Vaivara	Ema	150	3
Kiviõli	Isa	150	4
Kivinõmme	Isa	213	6
Kiikla	Isa	86	3
Tudulinna	Ema	183	8
Kauksi	Ema	120	3
Tamme	Ema	120	4
Permisküla	Ema	176	9

Keskmine kütitud karu kaal oli 141 kg

Keskmine kütitud karu vanus oli 4,61 aastat

6. Relvaseaduse määruse muudatuse info

Hakatakse muutma relvaseadust. Relvaseaduse muudatustega on riigil kiire, siis seekordsed muudatused kooskõlastusringile ei saadeta, vaid võetakse kiirkorras vastu. Kirjutan lahti, mis muudatused ees seisavad ja eelkõige puudutab see jahimehi, kes pole Eesti kodakondsusega. Seadus tahetakse vastu võtta nii, et see jõustuks 01.12.2022

- ✓ Alates 01.12.2022 ei väljastata enam relvalube Vene ja Valgevene kodanikele
- ✓ Alates 01.12.2022 võõrandatakse kõik tulirelvad Vene ja Valgevene kodanikelt
- ✓ Jahimehed, kes omavad halli passi, aga kellel puudub Eesti kodakondsus, siis neile võimaldatakse üleminekuajal relvaloat kasutada kehtivusaja lõppemiseni. Ehk siis selle perioodi jooksul, kui kehtib relvaluba saab taotleda Eesti kodakondsust, kui selle aja jooksul pole Eesti kodakondsust võetud, siis võõrandatakse relvad.
- ✓ Suure tõenäosusega muudetakse seadust, et edaspidi ei pea summutit relva küljest transportimise ajal maha keerama.
- ✓ Väikese võimalusena läheb sisse ka öösihikute kasutamise lubamine, see otsus pidi olema suuresti Keskkonnaministeeriumi taga.

7. Huntloci litsentsid

Lisan kodulehele infokirjade juurde Huntloci tutvustava pdf faili. Saate sealt uurida, kas peate vajalikuks seda litsentsi omada või mitte.

8. KÕL pikendamise seotud info

Kõik Ida-Virumaa jahipiirkonnad on jahindusnõukogust pikendamise otsused kätte saanud. Jahimaade pikendamise taotlused on Keskkonnaametile esitatud 21.02.2022. Viimase Keskkonnaameti info põhjal hakatakse lepingute pikendamise protsessiga ja kinnitamisega tegelema sellel nädalal. Ehk siis Ida-Virumaa jahimaade pikendamise otsused peaksid lähinädalatel laekuma.

Tänase päeva 29.09.2022 infona on teada, et Keskkonnaamet kõik Ida-Virumaa rendilepingud järgmiseks 10 aastaks pikendanud. Lähipäevadel saadetakse meile selle kohta ka ametlik kiri.

Edukat uut jahihooaega!

Lugupidamisega

Marko Vinni

IVJS juhatuse esimees

